

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАФТИ І ГАЗУ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗВО "ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
"УКРАЇНА" ДУБЕНСЬКА ФІЛІЯ**

**БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА,
БІБЛІОГРАФІСТИКА, БІБЛІОТЕРАПІЯ В ОСВІТІ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції**

20 квітня 2024 року

м. Мукачєво

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ
КАФЕДРА ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЗВО «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА» ДУБЕНСЬКА ФІЛІЯ
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА,
БІБЛІОГРАФІСТИКА, БІБЛІОТЕРАПІЯ В ОСВІТІ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції**

20 квітня 2024 року

**Мукачєво
2024**

тільки має перевагу перед публічною бібліотекою, оскільки працює зі специфічними категоріями читачів, мотивованих на здобуття нових знань та інформації, а й одночасно є ключовим інформаційним ресурсом ЗВО, повноцінною структурою, що поряд з іншими бере участь у модернізаційних процесах, які збільшують конкурентну перевагу університету [5, с. 156].

Отже, головний критерій оцінювання діяльності бібліотеки – це рівень організації інформаційних ресурсів. Новітні інформаційні технології роблять її більш привабливою для сучасних вебкомпетентних користувачів (педагоги, викладачі, науковці) та молоді «цифрового покоління» (школярі). З огляду на це різко зростає важливість інформаційної діяльності бібліотек у створенні електронних каталогів, баз даних, науково-довідкових ресурсів та забезпеченні дистанційного доступу до віддалених інформаційних ресурсів інших бібліотек, інформаційних центрів і мереж.

Список використаних джерел

1. Концепції Нової української школи: концептуальні засади реформування середньої школи (2016). Наказ МОН від 27.10.2016 року /заг. ред. М. Гриценко. Київ, 40 с. URL: <http://surl.li/hoaha> (дата звернення: 08.10.2024).
2. Інформаційні ресурси бібліотек закладів освіти: формування та використання : практич. посіб. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; [Григоревська О. В., Матвійчук О. Є., Варахсіна Н. В., Кропачева Н. М., Бойко С. Т.; наук. ред.: Пономаренко Л. О.]. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2022. 181 с. (Серія «На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек» ; вип. 28).
3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII: із змінами *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 37–38. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 31.10.2022).
4. Горбань Ю. І. Розвиток університетської бібліотеки: комплекс стратегічних рішень. *Вісник Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв*. 2019. № 2. С. 180–184. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdakkm_2019_2_40 (дата звернення: 31.10.2022).
5. Опришко Т. С., Тимофєєва Г. В. Інтернаціоналізація як стратегія розвитку академічних бібліотек. *Вісник Одеського національного університету. Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство*. 2019. Т. 24, вип. 1 (21). С. 155–171.

УДК 027.7

Ірина РОЗМАН

Мукачівський державний університет,
м. Мукачево

РОЛЬ БІБЛІОТЕЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ В ОСВІТІ

З точки зору змісту освітніх програм, світовим трендом майбутнього буде їхня міждисциплінарність, що надає фахівцям можливість всебічно, цілісно та більш глибоко дослідити об'єкт, розвиває навички критичного мислення. Крім того, більшого значення набуває свобода і відповідальність студента у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії» [1, с. 30].

Бібліотечна педагогіка є галуззю наукових досліджень та практичної діяльності, що спрямована на вивчення процесів організації навчально-виховного процесу в бібліотеках. Вона охоплює широкий спектр питань,

пов'язаних з розвитком бібліотек, їхньою роллю у формуванні освітнього середовища та соціокультурними змінами в суспільстві.

Одним з основних аспектів бібліотечної педагогіки є розробка методик та програм для підвищення інформаційної грамотності та розвитку критичного мислення серед користувачів бібліотек. Це включає в себе навчання пошуку, відбору, аналізу та використання інформації з різних джерел.

Бібліотечна педагогіка також займається розробкою методів стимулювання читацької активності серед різних вікових груп та соціокультурних шарів населення. Це може включати проведення книжкових виставок, літературних заходів, клубів читачів та інших форм роботи з аудиторією.

Окрім того, бібліотечна педагогіка вивчає питання організації простору бібліотеки з метою створення комфортного середовища для навчання, розвитку та саморозвитку особистості. Це включає в себе аналіз ергономіки приміщень, розміщення меблів та обладнання, а також створення зон для різних видів діяльності: навчання, творчості, відпочинку тощо.

Таким чином, бібліотечна педагогіка відіграє важливу роль у розвитку бібліотечної справи як особливого напрямку освітньої діяльності, сприяючи залученню громадян до культурно-просвітницької діяльності та розвитку їхнього потенціалу.

Одним з основних аспектів бібліотечної педагогіки є розробка методик та програм для підвищення інформаційної грамотності та розвитку критичного мислення серед користувачів бібліотек. Розробка методик та програм для підвищення інформаційної грамотності та розвитку критичного мислення серед користувачів бібліотек є одним з ключових аспектів бібліотечної педагогіки через кілька причин

Бібліотечна справа сьогодення характеризується зміною ролі бібліотек. Сучасні бібліотеки перетворилися на більше, ніж просто місце зберігання книг. Вони стали центрами інформації та навчання, де користувачі можуть отримати доступ до різноманітної інформації. Розробка методик та програм для розвитку інформаційної грамотності допомагає користувачам максимально ефективно користуватися ресурсами бібліотеки та інформацією взагалі.

У зв'язку із зростанням обсягу нового в освітньому просторі та у світі, насиченому інформацією, вміння аналізувати, оцінювати та використовувати інформацію стає ключовим. Розвиток інформаційної грамотності допомагає людям розпізнавати достовірну інформацію від міфів, фейкових новин та маніпуляцій.

Одне із завдань педагогічної діяльності є розвиток критичного мислення здобувачів освіти. Бібліотечна педагогіка спрямована на стимулювання критичного мислення, тобто здатності аналізувати інформацію, ставити запитання, розуміти різноманітні точки зору та приймати обґрунтовані рішення. Це необхідно як для особистісного розвитку, так і для активної участі у суспільному житті [2].

Опираючись на нові Стандарти підвищення ефективності освіти бібліотека може виконувати важливу роль у доповненні та поглибленні знань, а

також у розвитку навичок самонавчання. Розробка методик та програм сприяє створенню умов для ефективного навчання та саморозвитку користувачів.

Як висновок, розробка методик і програм для підвищення інформаційної грамотності та розвитку критичного мислення є важливим завданням бібліотечної педагогіки, спрямованим на підтримку освітнього процесу та розвиток суспільства в цілому.

Навички – це поєднання знань і вмінь, які отримані упродовж життя. Знання – це сукупність інформації з будь-якої галузі, набутих у процесі навчання, дослідження тощо. Уміння – здобута на основі досвіду і знань здатність робити щось належним чином. Для формування усіх типів знань і вмінь велике значення мають освітні інструменти, завдяки яким відбувається автоматизація навичок, удосконалення вмінь і діяльності загалом [3].

Список використаних джерел

1. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. Міністерство освіти та науки України. Київ, 2020. 71 с. URL: reform.org.ua/proj_edu_strategy_2021-2031.pdf.
2. Балагура О. Змістовні та технологічні особливості виховання духовної культури студентів вищих навчальних закладів. *Освіта і управління*. 2011. № 2-3. С. 180–182/
3. Тілікіна Н. В., Кримова М. О. Навички ХХІ століття як умова виходу молоді на ринок праці. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 5-6. С. 21–28/

УДК 001.895:021.2:37.091

**Надія РУСИН,
Катерина МОВЧАН**
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ БІБЛІОТЕЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

Актуальність проблеми педагогіки в контексті бібліотечної справи, необхідність використання досягнень педагогіки для збагачення бібліотечної теорії та практики відзначали теоретики і практики, науковці, книгознавці, бібліотекознавці минулих десятиліть та сучасності. Новий напрям в педагогіці – бібліотечна педагогіка був предметом досліджень А. Айзенберг, Х. Алчевської, Д. Балики, Н. Збаровської, В. Терьошина та інших. Всі вони одноставні в тому, що бібліотечна педагогіка розглядає бібліотеку як педагогічну систему, що виконує функції просвітництва, читацького й духовного розвитку користувачів, забезпечує організацію читання, зокрема дитячого, виховання культури читання, формування та розвиток читацької компетентності, а також взаємодію бібліотекаря і читача у процесі бібліотечного обслуговування [1].

Бібліотеки завжди відігравали важливу роль у освітньому процесі, але сучасні реалії вимагають нових підходів до бібліотечної педагогіки. Інтеграція технологій, зміни в освітніх стандартах та підходах до навчання створюють потребу у вдосконаленні роботи бібліотек та тісної взаємодії бібліотек і науково-педагогічних працівників щодо комплектування фондів.

Мотичка В., Прокопович Л. Соціально-комунікаційні тенденції в діяльності бібліотечних установ	75
Назарук Н. А. Рівненська обласна бібліотека для дітей – осередок для творчого навчання та саморозвитку	77
Орлов Д., Петрова А. Роль та значення інформаційно-аналітичного сектору в діяльності наукової бібліотеки Мукачівського державного університету	80
Охріменко Г. Змістово-тематичне наповнення освітньої компоненти «Бібліотечна справа» для здобувачів спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа (на прикладі Національного університету «Острозька академія»)	82
Патрикей С. Грантова діяльність як перспектива розвитку Рівненської обласної бібліотеки для молоді	84
Петрова А., Орлов Д. Різновиди бібліотерапії	87
Попович Н., Гасуляк С. Виховання культури читання у дітей молодшого шкільного віку	90
Попович Н., Семенчук В. Формування та розвиток літературної компетентності у дітей молодшого шкільного віку	92
Попович Н., Химинець А. М. Специфіка розвитку читацької самостійності дітей молодшого шкільного віку	94
Постельжук О. Книгозбірня як осередок культурного та духовного відродження нації	95
Постельжук О., Климчук В. Віртуальний простір бібліотеки як середовище освіти та самоосвіти студентів-юристів	97
Приходько Н. Просування читання засобами рекомендаційної бібліографії	100
Прокопович Л. Освітня діяльність шкільних та університетських бібліотек	103
Розман І. Роль бібліотечної педагогіки в освіті	106
Русин Н., Мовчан К. Інноваційні підходи та стратегії розвитку бібліотечної педагогіки в сучасній освіті	108
Семенчук В., Веремчук О. Бібліопедагогіка та її роль у формуванні та розвитку читача в умовах шкільної бібліотеки	110
Сідор Ю., Товканець Г. Бібліотека як простір забезпечення доступу до знань, розвитку культури та соціального прогресу.....	112
Теличко Н. Бібліотека закладу вищої освіти як осередок формування інформаційної культури здобувача освіти.....	114
Товканець Г., Свищо С. Виховне значення уроків української мови і читання у початковій школі	116
Трачук Л. Неформальна освіта студентів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» Надвірнянського фахового коледжу	118
Химинець А. М., Прокопович Л. Бібліотечні інноваційні послуги: міжнародний та вітчизняний досвід	120
Чернецька І., Постельжук О. Роль літературного процесу у формуванні емоційного та інтелектуального розвитку дітей та молоді	123
Черніговець Т. Сучасна шкільна бібліотека як інформаційно-освітній простір	126
Шевчук В., Шатрова М. Структура електронної бібліотеки ЗВО (на прикладі наукової бібліотеки Національного університету «Острозька академія»).....	128
Щербан Т., Брецько І. Терапевтичні можливості бібліотерапії як сучасного методу психологічної допомоги	131
Юшин С. Штучний інтелект у бібліо-лабіринтах як провідник для шукачів досконалішої форми самоактуалізації	133
Відомості про авторів	137

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>